

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

«На рівні вічних партитур»

До 80-річчя від дня народження

Івана Драча

Бібліографічний покажчик

Відання друге, доповнене

Славутич

2016

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом бібліотечно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2016 році 80-річчя від дня народження Івана Драча – українського поета, письменника, кінодраматурга, політичного діяча. Людина, відома серед українців у всьому світі. І не тільки за посадою (голова Української всевітньої координаційної ради та голова ради товариства «Україна»), а й за широкою громадською діяльністю.

Покажчик містить біографію, твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розрахований на широке коло читачів.

Укладачі:	Панова Л.І., Соловйова Л.О., Янченко О.О.
Комп'ютерний набір:	Соловйова Л.О.
Відповідальна за випуск:	Портная Н.В.

*Постать Івана Драча в нашій історії
стоятиме поруч з письменниками, які були
не лише пророками, а й творителями
української державності.*

Дмитро Павличко

В історії вітчизняного красного письменства особливе місце посіли поети і прозаїки, яких нарекли «шістдесятниками». У ті далекі вже 1960-ті роки в кожній національній літературі тоді ще монолітного Союзу почали потужно визрівати зерна спротиву тотальній уніфікації – в мисленні, творчості, способі життя. Як трава крізь асфальт, пробивалися паростки свободи й національної самосвідомості. І серед перших талановитих митців, чиїми іменами позначена ця епохальна сторінка української літератури, одна із найяскравіших постатей – Іван Драч.

Але Іван Федорович – не тільки літератор (поет, сценарист, есеїст). А й активний громадський і політичний діяч уже незалежної України. Нині він авторитетна особистість у нашому соціумі, чия думка спонукає і нас до осмислення довколишніх реалій, сенсу буття, свого місця в житті.

На початку свого творчого шляху, понад тридцять років тому, в одному з віршів він заявив про свій намір говорити «на рівні вічних партитур». І з перших же кроків у літературі талановито реалізував цей намір, а далі, про що б не писав, неодмінно висвітлює складні проблеми сучасного йому життя в контексті вітчизняної і світової історії, у взаємозв'язках нинішнього дня з давно минулим і грядущим днем.

Диво поезії І. Драча полягає в тому, що в його експресивному слові, освітленому неповторним баченням світу, кристалізується досвід минулого, незнищенне духовне життя наших попередників зливається з сучасним життям, його больовими точками, а в завжди молодій, свіжій своїми засобами поезиці, кажучи рядком із вірша «Київська легенда», – кожне слово має сотні літ.

Іван Федорович Драч народився 17 жовтня 1936 р. в с. Теліженці Тетіївського р-ну Київської обл. В 1957-1962 роках навчався на філологічному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка та на Вищих сценарних курсах Держкіно в м. Москві. Освіта вища. Почесний доктор Львівського держуніверситету ім. І.Я. Франка.

В 1964-1974 р.р. І. Драч вчителював у школі, проходив службу в армії, працював у райкомі комсомолу, журналістом в «Літературній газеті» (нині – «Літературна Україна»), сценаристом на Київській кіностудії ім.О. Довженка.

Перша збірка поезій «Соняшник» побачила світ 1962 р. Згодом з'явилися й інші поетичні книги: «Протуберанці серця» (1965), «Балади буднів» (1967), «До джерел» (1972), «Корінь і крона» (1974), «Київське небо» (1976), «Сонячний фенікс» (1978), «Американський зошит» (1980), «Шабля і хустина» (1981), «Теліжинці» (1985), «Храм сонця» (1988).

З 1974 до 1987 року – на творчій роботі. Обирався секретарем, членом правління Спілки письменників України, а в 1986-1992 р.р. – першим секретарем правління Київської організації Спілки письменників України. Один із чільних ініціаторів створення Народного Руху України і перший його Голова (1989-1992 р.р.).

Двічі обирався народним депутатом України (1990-1994 р.р., 1998-2000 р.р.) Склад депутатські повноваження, коли прийняв пропозицію Президента України Л. Кучми очолити Держкомінформ України. Разом з тим І. Драч – Голова товариства «Україна – світ», тривалий час був на чолі Української Всесвітньої Координаційної Ради та Конгресу української інтелігенції. Член Центрального Проводу Народного Руху України.

Видатний поет і політик Іван Драч живе і трудиться, щоб рано чи пізно в Україні восторжествували цінності вічні і сьогочасні, національні й загальнолюдські, і щоб вони

розвинулись та продовжились в реальному, а не декоративному житті народу:

*Народ – це всі. Це місто і село.
Це люд, який мізкує й форму носить,
Голубить ноти, й цифри плодоносить,
Хто нянчить слово й творить чересло.*

Талант поета продовжує розвиватися, залишається незмінно змінним, оновлюється і самостверджується. Поет живе в політиці, а політика розбухує поета.

Художнє слово І. Драча виключно метафоричне, в своєму потужному семантичному полі воно єднає найглибші шари етногенетичної пам'яті народу з трагічними, часом дисонансними ритмами сучасності. Піднесений космізм і суто побутова «заземленість», художня умовність і різка окресленість реалістичної деталі – такі антиномії іманентно притаманні художньому мисленню поета. Визначним явищем національної літератури стали також поеми «Ніж у сонці»

(1961), «Смерть Шевченка» (1962), «Чорнобильська мадонна» (1988).

В останні роки І. Драч веде активну громадсько-політичну діяльність. Він був організатором і першим головою Народного Руху України. Нині поет – голова Української Всесвітньої Координаційної Ради, Конгресу української інтелігенції. В 1976 р. йому було присуджено Державну премію імені Т. Г. Шевченка.

І. Драч працює в багатьох напрямках. Він видає кіноповісті «Криниця для спраглих» та «Іду до тебе» (1970), можна додати до них і поему для кіно «Київський оберіг» та кіноповість «Київська фантазія на тему дикої троянди-шипшини» (обидва твори – в збірці «Київський оберіг», 1983). Також І. Драч активно виступає в галузі літературно-мистецької критики.

Творчість І. Драча набула широкої популярності і в нашій країні, і в зарубіжжі.

Його поезії відомі в перекладах на російську (кілька окремих видань), білоруську, азербайджанську, латиську, молдавську, польську, чеську, німецьку та інші мови, і кількість перекладних видань зростає.

Творчість Драча:

Поема «Ніж у сонці» 1961р.

Перша збірка «Соняшник» 1962р.

Збірка «Протурберанці сонця» 1965р.

Збірка «Балади буднів» 1967р.

Кіноповість «Іду до тебе» 1970р.

Збірка «До джерел» 1972р.

Збірка «Корінь і крона» 1974р.

Книжка «Сонячний фенікс» 1978р.

Збірка «Теліжинці» 1985р.

Сценарій «Криниця спраглих»

Поема-мозаїка «Чорнобильська мадонна» 1986р.

Збірка «Храм сонця» 1988р.

Збірка «Лист калини» 1990р.

Збірка «Вогонь з попелу» 1995р.

Збірка «Сізіфів меч: вірші дев'яностих» 1999р.

Збірка «Анатомія блискавки» 2002р.

Збірка «Сонце моє» 2010р.

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/ivan-drach-biografiya-korotko/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

Твори І. Драча

Драч І. Вибрані твори в 2-х т. Т. 1: Поезії. / І. Драч. – К.: Дніпро, 1986. – 351 с.

Драч І. Вибрані твори в 2-х т. Т. 2: Вірші, драм. поеми. / І. Драч. – К.: Дніпро, 1986. – 326 с.

Драч І. Вірші та поеми. / І. Драч. – К.: Дніпро, 1991. – 213 с. – (Шк. б-ка).

Драч І. Вогонь з попелу: Поезії / І. Драч. – К.: Вид. Рада, 1995. – 120 с.

Драч І. Григорові Тютюннику: Вірш / І. Драч // Вічна загадка любові: Літературна спадщина Григора Тютюнника, спогади про письменника / Укладач А. Шевченко. – К.: Рад. письменник, 1988. – С. 265.

Драч І. Зеленые ворота: Стихи. Перевод с укр. / И. Драч. – М.: Сов. писатель, 1986. – 144 с.

Драч І. Лебединый этюд: Стих / И. Драч // Гимн любви: Трехтомное изд. избр. лирики поэтов мира. Т. 2: Лирика поэтов СССР. – М.: Мол. гвардия, 1990. – С. 506.

Драч І. Лист до клини: Поезії; поеми: Для ст.шк. віку. / І. Драч. – К.: Веселка, 1990. – 286 с.

Драч І. Лист до клини: Поезії : Для ст.шк. віку. / І. Драч. – К.: Веселка, 1994. – 286 с. – (Шк.б-ка).

Драч І. На смерть Шевченка: Вірш // Український декламатор: Збірка віршів для укр. молоді / Упоряд. Н. і О. Зінкевичі; Передм. Р. Семківа. – К.: Смолоскип, 2006. – С. 225.

Драч І. Нові вірші: Вірші / І. Драч // Сучасність. – 1995. – № 10. – С. 5-10.

Драч І. Поезії / І. Драч // Веселка. Антологія української літератури для дітей в трьох томах. Т. 2: Твори рад. періоду. Поезія. Для мол. та серед. шк. віку / Упоряд., біогр. нариси Б.Й. Чайковського. – К.: Веселка, 1984. – С. 466-470.

Драч І. Поезії / І. Драч // Відлуння десятиліть: Українська література другої половини ХХ ст.: Навч. посібник. – К.: Грамота, 2005. – С. 361-414. – (Шкільна б-ка).

Драч І. Поезії / І. Драч // Живиця: Хрестоматія укр. літ. ХХ ст.: У 2 кн. – Кн. 2 / За ред. М. Конончука; Упоряд. М. Конончук та ін. – К.: Твім інтер, 1998. – С. 462-480.

Драч І. Поезії / І. Драч // М. Жулинський Українська література: творці і твори: учням, абітурентам, студентам, учителям. – К.: Либідь, 2011. – С. 1019-1041.

Драч І. Поезії / І. Драч // Золотий гомін. Українська література: Хрестоматія для 11 класу серед. школи / Упоряд. О. Непорожній. – К.: Освіта, 1997. – С. 564-592.

Драч І. Поезії / І. Драч // Літературна Україна. – 1996. – № 37. – С. 3.

Драч І. Поезії / І. Драч // Обрії: Зб. худож. творів для позакласного читання у 8-му кл. / Упоряд. Р. Вітренко. – К.: Рад. шк., 1991. – С. 166-169.

Драч І. Поезії / І. Драч. //... Ота стежина в нашій краї: Антологія поетів Київщини, присвячена 75-річчю утворення Київської області. – КОТО «Культура». – Біла Церква: Буква, 2007. – С. 288-292.

Драч І. Поезії / І. Драч // Степова пектораль. Поетична антологія. Від Т. Шевченка до наших днів / Упорядник А. Глушак. – Одеса: Маяк, 2011. – С. 193-196.

Драч І. Поезії / І. Драч // Українська література. 11 клас: Хрестоматія / Упоряд. О. І. Борзенко, М. П. Сподарець. – 3-тє вид., перероб і доп. – Харків: Веста: Ранок, 2008. – С. 683-691.

Драч І. Поезії / І. Драч. // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. / Упоряд.: Т. Харахоріна, Т. Ткачук, В. Адаменко. – Донецьк: ВКФ «БАО», 1999. – С. 900-909.

Драч І. Поезії / І. Драч. // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. серед. навч. закладів / Упоряд. Р. Мовчан, Ю. Ковалів. – Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 1999. – С. 443-453.

Драч І. Поезії / І. Драч. // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 3-х кн. – Кн. 3. – К. «Рось», 1994. – С. 319-329.

Драч І. Поезії / І. Драч. // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 4-х кн. – Кн. 4. – К.: Аконіт, 2001. – С. 81-93.

Драч І. Подсолнух: Стихотворения. / І. Драч. – М.: Мол. гвардия, 1983. – 126 с.

Драч І. Противні строфи: Поезії. / І. Драч. – К.: ВЦ «Просвіта», 2005. – 320 с.

Драч І. Смерть Шевченка: Вірш (скорочено) // Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу / Уклав Б. Степанишин. – К.: Освіта, 1995. – С. 337-338.

Драч І. Твори / І. Драч. // Українська література: Стислий виклад змісту всіх творів за новою шкільною програмою. 10-11 кл. / Автори-упорядники Ю. Башкірова та ін. – Харків: Веста: Ранок, 2007. – С. 597-612. – (Дайджест).

Драч І. Хіба наша Україна цього не варта? / І. Драч. // Літературна Україна. – 1997. – № 15. – С. 3.

Драч І. Час, Господи...: Поезії / І. Драч. //Сучасність. – 1997. – № 1. – С. 5-8.

Драч І. Чорнобильська мадонна: Поема / І. Драч. //Вітчизна. – 1988. – № 1. – С. 42-61.

Драч І. Чорнобильська мадонна: Поема / І. Драч. //Хрещатик. – 1997. – № 61. – С. 7.

Про життя і творчість І. Драча

Абліцов В. Власному 80-річчю Іван Драч подарував сенсацію: 3 нагоди ювілею нашого визначного майстра слова / В. Абліцов // Українська літературна газета. – 2016. – 14 жовтня. – С. 1,14.

Андрусенко В.П. и др. Іван Федорович Драч. Поема «Чернобыльская Мадонна» / В.П. Андрусенко и др. // 50 знаменитых украинских книг. – Харьков: Фолио, 2004. – С. 437-448. – (100 знаменитых).

Базилевський В. Драч цитатний в інтер'єрі доби / В. Базилевський // Літературна Україна. – 2016. – 6 жовтня. – С. 6-7,14.

Бернадська Н. Драч І. // Бернадська Н. Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 236.

Бернадська Н. «Етюд про хліб», Балади І. Драча, «Смерть Шевченка», «Чорнобильська мадонна» / Н. Бернадська Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 237-244.

Бернадська Н. Основні віхи життя і творчості І. Драча / Н. Бернадська // Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 237.

Бондаренко Ю. Поема Івана Драча «Чорнобильська мадонна» у шкільному вивченні / Ю. Бондаренко // Дивослово. – 1999. – № 5. – С. 34-39.

Герман В. Неологізми в поезії Івана Драча / В. Герман // Дивослово. – 1998. – № 5. – С. 13.

Гончар О. Енергія таланту: Вступне слово на вечорі з нагоди 50-річчя Івана Драча / О. Гончар // Чим живемо: На шляхах до українського Відродження. – К.: Рад.письменник, 1991. – С. 314-317.

Горінь Б. Рідкісне обдарування: І. Драч / Б. Горінь // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 117-122.

Гречанюк С. Сонце і слово Івана Драча / С. Гречанюк // На тлі ХХ століття: Літ.-критич. нариси. – К.: Рад. письменник, 1990. – С. 269-310.

Грибіниченко Т., Козачук Г. Художнє осмислення Чорнобильської трагедії в поемі Івана Драча «Чорнобильська Мадонна» // Т. Грибіниченко, Г. Козачук Вчимося писати твір з української літератури: 8-11 класи. – К.: Либідь, 2000. – С. 121-232.

Дзюба І. Поет, що йде попереду життя: Іван Драч / І. Дзюба // Укр. газета. – 1996. – № 17. – С. 6.

Дорош Є. «Я тішуся, що живу»: До 80-річного ювілею Івана Драча / Є. Дорош // Пенсійний кур'єр. – 2016. – 14 жовтня. – С. 11.

Драч Іван // Веселка. Антологія української літератури для дітей в трьох томах. Т. 2: Твори рад. періоду. Поезія. Для мол. та серед. шк. віку / Упоряд., біогр. нариси Б. Й. Чайковського. – К.: Веселка, 1984. – С. 465-466.

Драч Іван // Відлуння десятиліть: Українська література другої половини ХХ ст.: Навч. посібник. – К.: Грамота, 2005. – С. 359-360. – (Шкільна б-ка).

Драч Іван // Новий довідник: Укр. мова та літ-ра. – К.: ТОВ «Казка», 2005. – С. 784-785.

Драч Іван // Нові імена в програмі з укр. літератури: Посібник для вчителя. – К.: Освіта, 1993. – С. 277-295.

Драч Іван // Укр. літер. енциклопедія: В 5 т.. – К.: «Укр.Рад.Енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1990. – Т. 2: Д-К. – С. 108-109.

Драч Іван // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 4-х кн. – Кн. 4. – К.: Аконті, 2001. – С. 80.

Драч Іван // Українські письменники: Довідник. – К.: Велес, 2013. – С. 80-87.

Драч Іван // УСЕ Універсальний словник-енциклопедія. – К.: Ірина, 1999. – С. 447.

Драч Іван // Усі українські поети / Упоряд. Ю. І. Хізова, В. В. Щоголева. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 72-80.

Драч Іван // Усі українські письменники / Упоряд. Ю. І. Хізова, В. В. Щоголева. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 60-268.

Драч Іван // Усі цитати до творів з української літератури. 5-12 класи / Укладач Н. В. Курганова. – Харків: Торсінг плюс, 2006. – С. 430-434.

Жулинський М. Осінній Драч з вогняним жалом весняної кропиви: До 70-ліття І. Драча / М. Жулинський // Літературна Україна. – 2006. – 19 жовтня. – С. 1,7.

Ільницький М. «Сприймати світ до всіх його глибин»: До 70-річчя від дня народження І. Драча / М. Ільницький // Дивослово. – 2006. – № 10. – С. 43-47; № 11. – С. 55-57.

Кислий Ф. Драч Іван // Живиця: Хрестоматія укр. літ. ХХ ст.: У 2 кн. – Кн. 2 / За ред. М. Конончука; Упоряд. М. Конончук та ін. – К.: Твім інтер, 1998. – С. 458-461.

Кодлюк Я. П. Іван Драч / Я. П. Кодлюк, Г. С. Одинцова // Сто двадцять розповідей про письменників: Довідник для вчителя початкових класів. – К.: Наш час, 2006. – С. 45-46.

Кошелівець І. Його ні з ким не можна порівняти: Іван Драч / І. Кошелевець // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 114.

Лубківський Р. Осінній Драч з варшавським берлом, або Десять запитань Іванові Драчу: До 70-річчя поета / Р. Лубківський // Урядовий кур'єр. – 2006. – 17 жовтня. – С. 12.

Олійник Б. Тривожні дзвони Івана Драча / Б. Олійник // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 3-х кн. – Кн. 3. – К. «Рось», 1994. – С. 313-319.

Оліфіренко С. М. Драч Іван / С. М. Оліфіренко, В. В. Оліфіренко, Л. В. Оліфіренко // Універсальний літературний словник-довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 100-101.

Острик М. Іван Драч / М. Острик // Історія української літератури в 2-х томах. – Т. 2: Радянська література. – Одеса: Маяк, 2005. – С. 702-710.

Павличко Д. Івану Драчеві: Вірш / Д. Павличко // Сучасність. – 1996. – № 10. – С. 80.

Пасемко І. Бентежна муза Івана Драча / І. Пасемко // Київська правда. – 1996. – № 111. – С. 4.

Поет і громадянин: Іванові Драчу – 60 // Укр. культура. – 1996. – № 9-10. – С. 1.

Рубан В. Третє пришествя Івана Драча //Київ. – 1996. – № 9-10. – С. 131-135.

Славинський М. Патрицій у модному береті: До 70-ліття Івана Драча / М. Славинський // Віче. – 2006. – № 19-20. – С. 76-77.

Солод Ю. Іван Драч – реформатор української поезії // Ю. Солод Українська література: Конспект. – К.: Козаки, 1996. – С. 350-360.

Сонце і слово Івана Драча //Дивослово. – 1996. – № 10. – С. 9-12.

Ткаченко А. Художнику немає скutih норм...: До дня народження І. Драча / А. Ткаченко // Вітчизна. – 1996. – № 11-12. – С. 116-120.

Унгурян О. Іван Драч: «Все-таки добрых людей на свете намного больше, чем злых, потому я и не впадаю в отчаяние»: Интервью с поэтом накануне 80-летнего юбилея / О. Унгурян // Факты. – 2016. – 18 октября. – С. 5.

Інтернет-ресурси

Драч Іван Федорович [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енцикл. – Електр. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%80%D0%B0%D1%87%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD_%D0%A4%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрану. – Дата останньої правки 20 вересня 2016. – (Дата звернення 28.09.2016).

Біографія І. Драча (коротко) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dovidka.biz.ua/ivan-drach-biografiva-korotko/> – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Драч Іван: Хронологічна таблиця життя і творчості, біографії українського поета. [Електронний ресурс] // dovidka.biz.ua: Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Електр. дані. –

Режим доступу: <http://dovidka.biz.ua/hronologiczna-tablitsya-ivan-drach/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Іван Драч. Чорнобильська Мадонна [Електронний ресурс] // Бібліотека української літератури ukrlclassic.com.ua. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://ukrlclassic.com.ua/katalog/d/drach-ivan/225-ivan-drach-chornobilska-madonna>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Іван Драч. Життєвий і творчий шлях [Електронний ресурс] // ukrlitno.com.ua. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://www.ukrlitno.com.ua/ivan-drach-zhittvevij-ta-tvorchij-shlyax/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Вірші Івана Драча [Електронний ресурс] // OnlyArt. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://onlyart.org.ua/ukrainian-poets/virshi-ivana-dracha/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Іван Драч – біографія [Електронний ресурс]. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://ukrlclassic.com.ua/katalog/d/drach-ivan/200-ivan-drach-biografiya>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Іван Драч – біографія [Електронний ресурс]. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://www.ukrlit.vn.ua/biography/drach.html>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Іван Драч – біографія, життєвий і творчий шлях [Електронний ресурс] // Народна освіта. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://narodna-osvita.com.ua/430-van-drach-bografiya-zhittvevij-tvorchij-shlyah.html>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.09.2016).

Зміст

Біографія.....	3
Твори І. Драча.....	7
Про життя і творчість І. Драча.....	10
Інтернет-ресурси.....	14